

Slovenija • Kako država lovi zadnji vagon za evropski denar iz obdobja 2007 - 2013

Igra mačke z mišjo: Evropa se igra z državo

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) je v tem tednu objavilo dolgo pričakovane rezultate osmega javnega poziva za razdelitev regionalni razvojni programi.

Skupni znesek evropskega in državnega denarja za regionalni razvoj, ki se bo razdelil po osmem javnem pozivu, znaša 72 milijonov evrov. Po odločitvi MGRT bo na območju celotne Slovenije sofinanciranih 78 projektov, od tega 13 v Podravju. »Na javni poziv je prispelo 153 vlog. Formalno popolnih jih je bilo 133. Zavrženih je bilo 20 vlog, zaradi vsebinske nepopolnosti je bilo zavrženih 14 vlog. 78 prijaviteljev je prejelo sklepe o sofinanciranju, za 41 projektov je zmanjkalo sredstev. Večina od izbranih projektov se bo izvajala v letih 2014 in 2015. 11 projektov je takšnih, ki naj bi bili končani že do konca letošnjega leta, vsi ostali se bodo lahko izvajali do 30. septembra 2015,« so v sporočilu

Projekti, ki bodo po 8. javnem pozivu RRP prejeli sofinancerska sredstva

Občina	Naziv projekta	Izvajalec del	Skupna vrednost projekta (€)	Predvidena vrednost sofinanciranja (€)
Cirkulane	Kanalizacija Dolane	Komunalno podjetje Ptuj	909.575	634.029
Destričnik	Šestodelčni vrtec	GP Projecting	1.041.112	725.365
Gorišnica	Kanalizacija Zagojčiči	Zadruga Lipa Lenart	583.177	495.700
Hajdina	Kanalizacija sekundar	Cestno podjetje Ptuj	1.077.826	854.514
Lenart	Vodovod KS Voličina	Knuplež, Zgomja Velka	849.210	673.332
Majšperk	Vodovod Kup. Vrh in Jelovice	Jožef Žolger	909.021	620.754
Podlehnik	Vodovod Gorca-Dežno	Komunalno podjetje Ptuj	1.265.719	881.369
Podlehnik	Večnamenski center	Jelovica hiše	2.798.807	1.949.428
Sv. Trojica	Vodovod Gočova	Komunala Slovenske gorice	631.523	509.113
Trnovska vas	Kanalizacija Biš	Cestno podjetje Ptuj	880.227	613.273
Zavrč	Hiša festivala jabolk	Cestno podjetje Ptuj	640.289	445.528
Žetale	Večnamenska dvorana	GIC gradnje Rogaška Slatina	1.092.463	761.479
Makole	Kanalizacija in ČN Makole	Hidroinženiring, Gmi, Krt gradbeništvo, Gradnja Marguč	585.115	462.656
Skupaj:	-	-	13.264.064	9.626.540

Vir: MGRT

Uvodnik

Naj besede (ne) postanejo resnica

Sicer me veseli, da smo včeraj dočkali dvanajsto vlado v samostojni državi, čeprav je bila pot do nje naporna in me še vedno begajo nekatere izjave, tedaj še kandidatov sedanje ministrske ekipe, na zagovorih. Po tem, kar sem

lahko spremljal v medijih, me sicer nobeden od šestnajstih ni prevzel s kako revolucionarno napovedjo; imam tudi občutek, da se pred zagovori niso posebej usklajevali, saj jih večina ni vedela, kaj so o neki aktualni zadevi povedali drugi, nekatere izjave pa so si celo nasprotovale. Posebej pa me je zadela izjava kandidata za ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča, ki je izrazil dvom, ali je treba prioriteto dokončati avtocestni odsek od Dražencev do mejnega prehoda Gruškovoje, ki se manjka na podravski avtocesti do Hrvaške. Menil je namreč, da bi bili kljub temu poleti še vedno zastoji, dokler Hrvaška ne bo v schengenskem območju, in se celo vprašal, ali je sredstva smiselno prioriteto vlagati v ta projekt, »da bomo tistih nekaj koncev tedna reševali nemške turiste, ki potujejo na Hrvaško«. Bolj smiselno se mu je zdelo razmišljati o investicijah v kakšne druge dele avtoceste, v zahodno ljubljansko obvoznico in povezavo do Brezovice ...

Pa smo tam. Bog ne daj, da se zgodi še kaj izven prestolnice, pa četudi gre za osrednjo avtocestno povezavo Evrope z Balkanom. Spomnim se izjave nekega Skandinavca, da je na dolgi poti skozi Evropo proti Balkanu moral prvič izstopiti z avtoceste v Dražencih, kjer se je naenkrat znašel med traktorji in kmetijsko mehanizacijo. Podobno se pripeti tudi vsem tistim, ki potujejo iz nasprotne, zagrebške smeri, saj se jim v Gruškovoju v trenutku sesuje mit o široki cesti, ki vodi v Evropo.

Tisti, ki vemo, da se Slovenija ne konča pri Trojanah, smo prepričani, da je »pod nujno« treba dokončati vse tri avtocestne odseke do meje s Hrvaško; tako teh nekaj kilometrov od Dražencev do Gruškovoja kot tistih od Ilirske Bistrice do Jelšan in od Koprca do Dragonje, da se ne bomo več sramotili. Sicer pa upam, da se je Gašperšiču le malo zareklo, da je šlo bolj za lapsus kot za premišljeno trditve; sicer se nam marginalcem obetajo huđi časi. Pa se še vedno ne morem rešiti neprijetne občutke, saj je po Freudovi psihofizični teoriji lapsus dejanje, katerega povod je neka podzavestna želja. V tem primeru je bolje, da besede ne postanejo resnica.

Martin Ozmec

lu za javnost navedli na MGRT in dodali, da so pri izbiri, komu bodo dodelili sofinancerski denar, dali prednost projektom, za katere obstaja največja možna verjetnost, da bodo v določenem roku realizirani. Samo na tak način lahko Sloveniji še uspe počrpati razpoložljiva evropska sredstva iz stare finančne perspektive. Vsi projekti so zato ob prijavi morali imeti pravnomočno gradbeno dovoljenje in pravnomočen sklep o izbiri izvajalca.

Podlehniku uspel veliki met, a so v zagati, kako zagotoviti lasten delež

Od 72 milijonov evrov razpisanih sredstev bodo podravske občine prejele 9,6 milijona evrov. Med njimi največ občina Podlehnik, ki je na tokratnem pozivu dobila odobrena oba prijavljena projekta: večnamenski kulturno-turistični center in obnovo vodovoda Gorca-Dežno.

Kako so odločali, za katere projekte bo in za katere ne bo denarja ...

Da so vloge, ki formalno ali vsebinsko niso bile popolne, dobile rdečo luč, je razumljivo. S pojasnilom, da je za 41 projektov »zmanjkalo denarja«, pa ne moremo biti zadovoljni. Po kakšnih kriterijih so se izbirali projekti, za katere bo in za katere ne bo denarja? Čisto poljubno? MGRT odgovora na to vprašanje nima. V pisnem pojasnilu na naše poizvedovanje so navedli: »Ko bodo izdani vsi sklepi, bo poročilo o izvedbi javnega poziva zaključeno in objavljeno na spletni strani MGRT.«

Gradnja centra bo veljala 2,8 milijona evrov. Za oba projekta mora občina zagotoviti lasten delež sredstev v višini 1,2 milijona evrov. Gre za znesek, ki za to majhno haloško občino, ki sicer na svojih ramenih nosi še dolgove iz časa nekdanjega župana Vekoslava Frica, predstavlja velik finančni zalogaj. Odgovora na vprašanje, iz katerega vira bo občina za obe naložbi uspela zagotoviti lasten delež sredstev, župan Marko Maučič ta hip še nima. Kot je povedal za naš časopis, rešitve intenzivno iščejo. Poleg Podlehnik bo sredstva za regionalni razvoj prejelo

še pet haloških občin: Cirkulane, Zavrč, Majšperk, Žetale in Makole. Za območje Slovenskih goric je MGRT vloge odobrilo občinam Lenart, Sv. Trojica, Trnovska vas in Destričnik, za območje Ptujkega in Dravskega polja pa občinama Hajdina in Gorišnica. Pri odobritvi sofinancerskih deležev so tokrat izvisle Mestna občina (MO) Ptuj z dvema projektoma ter občine Slovenska Bistrica, Ormož, Kidričevo, Videm, Dornava in Markovci. Mestna občina Maribor je izpadla z vsemi desetimi prijavljenimi projekti.

Vodstva občin, ki sredstev po osmem javnem pozivu ne bodo prejele, smo povprašali za komentar. Iz večine teh občin so nam sporočili, da jim MGRT (do srede tega tedna) sklepov o neizbiri sploh še ni posredovalo, zato situacije ne morejo komentirati. Sta pa se s svojim razmišljanjem odzvala župana dveh večjih občin v regiji: Štefan Čelan iz MO Ptuj in Alojz Sok iz občine Ormož. Oba delita mnenje, da je bila vsebina osmega javnega poziva za sredstva RRP zelo krivična. Na Ptuj so sredstva, ki so jim po razdeljeni kvoti

Projekti, ki so iz sofinanciranja izpadli

Občina	Naziv projekta
Dornava	Vrtec Dornava
Kidričevo	Medgeneracijski učni center
Markovci	Kanalizacija Nova vas, Bukovci
MO Ptuj	Dominikanski samostan III. faza
MO Ptuj	Živo mesto – staro mestno jedro
Ormož	Vrtec Velika Nedelja
Slov. Bistrica	Ureditev naselja Šmartno na Pohorju
Videm	OC II. faza in obnova vodovoda

Vir: MGRT

Žavo, država z občinami

ropskih in državnih sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, prednostne usmeritve

Foto: Črtomir Goznik

Saga s poštnimi pošilkami, ki so bile v noči s 4. na 5. maj z bencinskih črpalk odposlane v belo Ljubljano, še zdaleč ni končana.

občin, ki svoje kvote niso počrpale. »Mi smo svojo kvoto do zadnjega evra počrpali že pred osmim pozivom. Če bi tokrat dobili denar, bi prikrajšali male občine, za kar pa si v naši občini nikoli nismo prizadevali,« je poudaril Čelan.

Alojz Sok: 1,2 milijona evrov so nam ukradli

V nasprotju z MO Ptuj pa občina Ormož vsega denarja,

ki ji je po kvoti RRP pripadal, v preteklosti ni počrpala, saj so računali, da se pogoji pozivov ne bodo spreminjali in bodo ob predvideni časovni dinamiki denar črpali postopoma. A ker so se pogoji pri osmem pozivu bistveno spremenili, se je Ormož pod nosom obrisal za 1,2 milijona evrov evropskega oziroma državnega denarja. Župan Alojz Sok je oster: »Od vsega začetka trdim, da so nam vzeli (berite ukradli) 1,2 milijona evrov. Naša regionalna kvota je bila 8,3 milijona evrov, sedaj so del tega denarja dali drugim. Mi smo verjeli, da razdelitev oziroma kvote iz leta 2007 držijo in smo se tako tudi ves čas obnašali. Na sklep, ki ga še nismo prejeli, se nameravamo pritožiti. Računam na bodočega predsednika vlade Mira Cerarja, ki poudarja poštenost. Če bo treba, bomo tokrat šli do Bruslja. Vrtec pri Veliki Nedelji bomo naredili s svojimi sredstvi in ob vsaki

priliki bom naštel imena ljudi, ki so nam vzeli denar. Če bom seveda še naprej ostal v politiki.«

Pozitiven sklep še ni zagotovilo, da denar dejansko bo

Kljub temu da je država sofinancerski denar razdelila in da se nekatere občine lahko pozitivnih sklepov veselijo, pa v ozadju ostaja veliko neodgovorjenih vprašanj. Med drugim, kdaj bodo med državo (MGRT) in občinami upravičenkami podpisane pogodbe o sofinanciranju. Pozitivni sklepi, ki so jih občine prejele, namreč niso zagotovilo, da bodo sofinancerska sredstva tudi dejansko nakazana. Zagotovilo je šele sklenjena pogodba. O tej problematiki smo v Štajerskem tedniku letos obširno poročali v primeru gra-

Evropa po eni strani žuga, po drugi nas močno ožema

Časnik Delo je ta teden poročal, da Evropska komisija pri upravljanju in sistemih nadzora v programih okoljske in prometne infrastrukture ugotavlja resne pomanjkljivosti. Sloveniji je naložila, naj pomanjkljivosti odpravi v dveh mesecih ali pa bo zamrznila vsa nadaljnja izplačila za te programe. Letos je ogroženih pol milijarde evrov: nekaj manj kot 322 milijonov povračil Ministrstva za infrastrukturo in prostor ter 207 milijonov evrov povračil Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Sicer pa spomnimo, da je Evropska komisija Sloveniji povračila zamrznila že letos spomladi in jih nato sredi avgusta le deloma (z izplačilom 183 milijonov evrov) sprostila. Glede na poročanje kolegov pri časniku Večer o tem, kako nas je premierka Bratuškova Evropi dobesedno prodala in kakšne lobistične povezave se smukajo okrog prvega finančnika v državi, pa je na mestu tudi vprašanje o verodostojnosti evropskih institucij, ki jih, kot vse kaže, vodi roka vsemočnega kapitala. Zato lahko domnevamo, da nas Evropa morda stiska zato, da nas lahko potem še bolj ožame.

dnje kanalizacije v občinah Ptuj, Markovci in Gorišnica. Projekt se preko posredniškega telesa (Ministrstva za kmetijstvo in okolje - MKO) sofinancira z evropskimi kohezijskimi sredstvi. Občine so na podlagi sklepov oz. odločb o sofinanciranju lani jeseni zagrizle v realizacijo 13-milijonskega projekta. Pogodbo, na podlagi katere jim MKO regresira zahtevke za poplačilo izvajalcev, so podpisali aprila letos. Prvi evropski in držav-

ni denar sta občini Gorišnica in Markovci dobili povrnjen julija, MO Ptuj doslej ni dobila povrnjenega niti enega zahtevka. Povsem upravičeno se zato zastavi vprašanje, kdaj bodo zdaj občine, ki so z vlogami na osmem javnem pozivu RRP uspele, z državo podpisale pogodbe o sofinanciranju in s kakšno dinamiko bo nato država s pogodbo zagotovljena sredstva občinam tudi nakazovala.

Mojca Zemljarič